

Platforma për të Drejtat e Njeriut

Goal: BARAZI GJINORE

Arritja e barazisë gjinore dhe fuqizimi i të gjitha grave dhe vajzave.

Target: 5.6

5.6 Të sigurohet qasja e gjithanshme në shëndetin seksual dhe atë riprodhues dhe në të drejtat riprodhuese, siç është rënë dakord, në përputhje me Programin e Veprimit të Konferencës Ndërkombëtare për Popullsinë dhe Zhvillimin dhe me Platformën për Veprim të Pekinit dhe dokumentet e tjera rezultat i konferencave të zhvilluara.

Instrumentet ndërkombëtare

Nenet

Neni 12

Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas

1. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në fushën e kujdesit për shëndetin për t'u siguruar, mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas, mundësitë për të përfutur shërbime mjekësore, duke përfshirë edhe ato të planifikimit të familjes. 2. Megjithatë dispozitat e paragrafit 1 të kësaj neni, shtetet palë u sigurojnë grave gjatë barrës, lindjes dhe pas lindjes, shërbime të përshtatshme, po qe nevoja, falas, si dhe ushqim të përshtatshëm gjatë barrës dhe mbajtjes së fëmijës në gjë.

Neni 5 (b)

Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas

Neni 5

Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme:

(b) Për të siguruar që edukimi i familjes të përfshijë të kuptuarit e duhur të maternitetit si një funksion social dhe të njohjes së përgjegjësisë së përbashkët të burrit dhe të gruas në edukimin dhe zhvillimin e fëmijëve të tyre duke bërë të qartë se interesi i fëmijëve është kusht kryesor në të gjitha rastet.

**Instrumentet
ndërkombëtare**

Nenet

Neni 14.2

Palët e Shteteve marrin të gjitha masat e duhura për të eliminuar diskriminimin ndaj grave në zonat rurale në mënyrë që të sigurojnë, mbi bazën e barazisë së burrave dhe grave, që ata të marrin pjesë dhe të përfitojnë nga zhvillimi rural dhe, veçanërisht, t'u sigurojnë grave të tilla e drejta:

Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas

- (a) Të marrë pjesë në shtjellimin dhe zbatimin e planifikimit të zhvillimit në të gjitha nivelet;
- (b) Të ketë akses në institucione adekuate të kujdesit shëndetësor, përfshirë informacionin, këshillimin dhe shërbimet në planifikimin e familjes;
- (c) Për të përfituar drejtpërdrejt nga programet e sigurimeve shoqërore;
- (d) Të marrë të gjitha llojet e trajnimeve dhe arsimimit, formale dhe joformale, përfshirë atë që lidhet me arsimimin funksional, si dhe, ndër të tjera, përfitimin e të gjitha shërbimeve të komunitetit dhe shtrirjes, me qëllim të rritjes së aftësive të tyre teknike;
- (e) Të organizojnë grupe të vetë-ndihmës dhe kooperativa në mënyrë që të sigurojnë qasje të barabartë në mundësi ekonomike përmes punësimit ose vetë-punësimit;
- (f) Të marrë pjesë në të gjitha aktivitetet e komunitetit;
- (g) Të ketë qasje në kredi dhe kredi bujqësore, lehtësirat e marketingut, teknologjinë e duhur dhe trajtimin e barabartë në tokën dhe reformën agrare, si dhe në skemat e rivendosjes së tokës;
- (h) Të gëzojnë kushte të përshtatshme jetese, veçanërisht në lidhje me strehimin, kanalizimet, furnizimin me energji elektrike dhe ujë, transportin dhe komunikimet.

Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas

Neni 14.2 b

- b) Të ketë akses në institucione adekuate të kujdesit shëndetësor, përfshirë informacionin, këshillimin dhe shërbimet

**Instrumentet
ndërkombëtare**

Nenet

Neni 16.1

1. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me martesën dhe me marrëdhëniet familjare. Në mënyrë të veçantë ata i sigurojnë gruas mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas:

(a) Të drejtën e njëjtë për të lidhur martesë;

(b) Të drejtën e njëjtë për të zgjedhur lirisht bashkëshortin dhe për të lidhur martesë vetëm me pëlqimin e vet të lirë dhe të plotë;

(c) Të drejtën dhe përgjegjësinë e njëjtë gjatë martesës dhe me rastin e prishjes së saj;

(ç) Të drejtat dhe përgjegjësitë e njëjta si prindër, pavarësisht nga gjendja martesore, për ato çështje që kanë të bëjnë me fëmijët. Në të gjitha rastet interesi i fëmijëve duhet të jetë në vend të parë;

(d) Të drejtat e njëjta për të vendosur lirisht dhe me përgjegjësi për numrin dhe shkallëzimin e lindjeve e po ashtu për të marrë informacionin, arsimin dhe mjetet e nevojshme që bëjnë të mundur ushtrimin e këtyre të drejtave;

(dh) Të drejtat dhe përgjegjësitë e njëjta për çështjet që kanë të bëjnë me tutelën, kujdestarinë, ruajtjen dhe birsimin e fëmijëve ose lidhur me institucionet e ngjashme, ku këto koncepte ekzistojnë në legjislacionin kombëtar. Në të gjitha rastet, interesi i fëmijëve duhet të jetë në vend të parë;

(e) Të drejtat e njëjta vetjake si burrit ashtu edhe gruas, duke përfshirë edhe të drejtën për të zgjedhur mbiemrin, profesionin dhe llojin e punës;

(?) Të drejtat e njëjta për secilin prej bashkëshortëve lidhur me pronësinë, blerjen, administrimin, gëzimin dhe disponimin e pasurisë, si falas ashtu edhe me pagesë.

Neni 17.1

1. Askush nuk duhet të jetë objekt i ndërrhyrjeve arbitrare ose të paligjshme në jetën e tij private, në familje, në shtëpi ose letërkëmbim, e as duhet t'i shkelet nderi dhe reputacioni i tij në mënyrë të paligjshme.

Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas

Pakti Nderkombëtar për të Drejtat civile dhe Politike
Pakti Nderkombëtar për të Drejtat civile dhe Politike

Pakti Nderkombëtar për të Drejtat civile dhe Politike
Pakti Nderkombëtar për të Drejtat civile dhe Politike

Neni 17.2

2. Secili ka të drejtë të ketë mbrojtje ligjore kundër ndërrhyrjeve dhe shkeljeve të tilla.

**Instrumentet
ndërkombëtare**

Nenet

Konventa Evropiane për
Mbrojtjen e të Drejtave dhe
Lirive Themelore të Njeriut
dhe Protokollet e saj

Neni 3

Ndalimi i torturës

Konventa Evropiane për
Mbrojtjen e të Drejtave dhe
Lirive Themelore të Njeriut
dhe Protokollet e saj

Askush nuk mund t'i nënshtrohet torturës, as dënimeve ose trajtimeve Çnjerëzore ose poshtëruese.

Konventa Evropiane për
Mbrojtjen e të Drejtave dhe
Lirive Themelore të Njeriut
dhe Protokollet e saj

Neni 8.1

1. Çdokush ka të drejtën e respektimit të jetës së tij private dhe familjare, banesës dhe korrespondencës së tij.

Konventa Evropiane për
Mbrojtjen e të Drejtave dhe
Lirive Themelore të Njeriut
dhe Protokollet e saj

Konventa për të Drejtat e
Fëmijës
Konventa për të Drejtat e
Fëmijës

Neni 24.2

24.2 Shtetet Palë ndjekin zbatimin e plotë të kësaj të drejte dhe, në veçanti, duhet të marrin masat e duhura:

Neni 24.1

Konventa për të Drejtat e
Fëmijës
Konventa për të Drejtat e
Fëmijës

24.1 Shtetet Palë njohin të drejtën e fëmijës për gëzimin e standardit më të lartë të shëndetit dhe lehtësirave për trajtimin e sëmundjeve dhe rehabilitimin e shëndetit. Shtetet Palë do të përpiqen të sigurojnë që asnjë fëmijë të mos privohet nga e drejta e tij / saj, në qasje në shërbime të tilla të kujdesit shëndetësor.

Konventa për të Drejtat e
Fëmijës
Konventa për të Drejtat e
Fëmijës

Neni 24.2.f

24.2.f Për të zhvilluar kujdes shëndetësor parandalues, udhëzime për prindërit dhe edukimin dhe shërbimet e planifikimit të familjes.

Konventa për të Drejtat e
Fëmijës
Konventa për të Drejtat e
Fëmijës

Neni 34.a

a. Fëmijët të nxiten ose të detyrohen për t'u përfshirë në veprimtari të paligjshme seksuale;

Konventa për të Drejtat e
Fëmijës
Konventa për të Drejtat e
Fëmijës

Neni 34.b

b. Fëmijët të shfrytëzohen për qëllime prostitucioni ose praktika të tjera seksuale të paligjshme;

Konventa për të Drejtat e
Fëmijës
Konventa për të Drejtat e
Fëmijës

Neni 34.c

c. Fëmijët të shfrytëzohen për shfaqje ose materiale pornografike.

Ligjet

Nenet

Neni 4

4.1. Çdo individ i pavarësisht nga përkatësia gjinore, ideologjike, religjioze apo kulturore i garantohet e drejta në informim dhe edukim lidhur me shëndetin seksual e riprodhues, përgjatë gjithë ciklit jetësor të saj/tij.

Ligji për Shëndetin
Riprodhues Nr. 02/L-76
Ligji për Shëndetin
Riprodhues Nr. 02/L-76

4.2. Të gjithë individët dhe çiftet kanë të drejtën të vendosin lirisht, por duke respektuar dëshirën e secilit partner, për kohën, numrin e intervalin e lindjeve, të informohen për mjetet e duhura të realizimit të tyre.

4.3. Ky ligj i garanton çdo individ vendimmarrjen për ushtrimin e të drejtave riprodhuese sipas dëshirës dhe interesit të tyre të lirë nga diskriminimi, detyrimi dhe dhuna.

4.4. Respekti reciprok, mirëkuptimi, pacenueshmëria e integritetit personal dhe ndarja e përgjegjësisë për sjelljet seksuale dhe pasojat e tyre janë obligim i dyanshëm i femrës dhe i mashkullit.